

KOMMENTARER OG SPØRGSMÅL TIL
 PSYKOLOG DENNIS LINDS ARTIKEL

*Tilknytningsforskningens bidrag
 til forståelsen af psykopatologi hos børn*
 i *Psyke og Logos*, 2003, 24, 686-718

Jens Richardt Møllegaard Jepsen og Ole Sylvester Jørgensen

På side 704 skrives: ”Den tidligere gældende forestilling om familiemæssige årsager til næsten al psykopatologi viste sig at være alt for forenklet Siden da er pendulet svinget til den modsatte position, hvor årsagsforklaringer søges i arvelighedsforhold. Vanskelighederne ved at vise psykologiske faktors betydning for udvikling af psykiske vanskeligheder bliver taget som bevis for, at relationelle og psykologiske faktorer ingen betydning har. Der er altså stadig tale om en mono-kausal ætiologiforståelse af psykisk sygdom: patologi udspringer af den genetiske konstitution.”

Dette giver anledning til følgende kommentar og spørgsmål:

- 1) For det første er psykologiske ætiologiske faktors betydning for psykopatologi sådan per definition ikke sværere at påvise end biologiske faktors årsagsmæssige betydning. Tvillingeundersøgelserdesignet (og adoptionsstudiet) belyser både de arvelige faktors og de miljømæssige faktors relative indflydelsesandele, herunder de psykologiske, selvom dette design ikke kan definere de enkelte faktorer. Man kan således ubesværet påvise styrken af miljømæssige faktorer. Dennis Lind må opfatte nogle psykopatologiske tilstande som fejlagtigt biologisk/arvelig årsagsforklaret.
- 2) Vil du benævne den/de psykopatologiske tilstande, som du opfatter er blevet fejlagtigt årsagsforklaret som biologisk/arvelige. Samt begrunde din indstilling ved enten metodekritik eller modstridende empiriske forskningsresultater.

På side 712 skrives: ”I en række tilfælde udspiller den autistiske forstyrrelse sig i relationen til dysfunktionerende og/eller uformående forældre, som eventuelt selv synes at have betydelige autistiske træk. Ofte tages dette som bevis for arveligheden, men samtidig udgør forældrene det psykologiske miljø,

Jens Richardt Møllegaard Jepsen er børneneuropsykolog.

Ole Sylvester Jørgensen er børne- og ungdomspsykiater, børne- og ungdomspsykiatrisk afd. F, Bispebjerg Hospital.

som kan støtte og kompensere for barnet vanskeligheder. Samspillet er ikke årsagen til forstyrrelsen, men relationen påvirker forløbet og er betydningsfuld i og med, at den påvirker mulighedsrummet for den konkrete fremtrædelsesform af den autistiske forstyrrelse". .. "Man bør se de betydelige gradsforskelle, der eksisterer i det autistiske spektrums forstyrrelser i dette perspektiv." "Omsorgsmiljøet kan virke som en buffer eller omvendt som en negativ forstærker af kernetræk i den konkrete forstyrrelse."

Dette giver anledning til to kommentarer og to spørgsmål:

- 1) Træk fra den udvidede autisme-fænotype er ud fra empiriske undersøgelser med velgennemtænkte design fremhævet som resultat af de genetiske faktorerens betydning.
- 2) Kan du rejse en så alvorlig kritik af undersøgelserne af træk fra den udvidede autisme-fænotype, at der kan rejses en velbegrunder tvivl om arveligheden af disse træk?
- 3) Man får indtryk at, at tilknytningsfaktorer med vold og magt skal presses ind og tilskrives en ætiologisk eller modificerende betydning, men i forbindelse med de gennemgribende udviklingsforstyrrelser er dette kontroversielt. Resultaterne fra tvillingeundersøgelser og andre undersøgelser giver for autisme-spektrum-forstyrrelsernes vedkommende ikke anledning til sådanne case-baserede spekulationer om tilknytningens modificerende betydning for de autistiske symptomer. Tekstens postulat strider ganske enkelt mod for længst veletableret empirisk baseret viden og ligner på dette punkt et flashback til tidligere tiders autismeopfattelse.
- 4) Hvilke empiriske fund vil du lægge til grund for din anbefaling af, at man bør anskue gradsforskelle mellem syndromerne på det autistiske spektrum i et tilknytningsteoretisk perspektiv?